

NOTA AAN HET OVERLEGCOMITÉ

Betreft: Standpuntbepaling Europese Natuurherstelwet

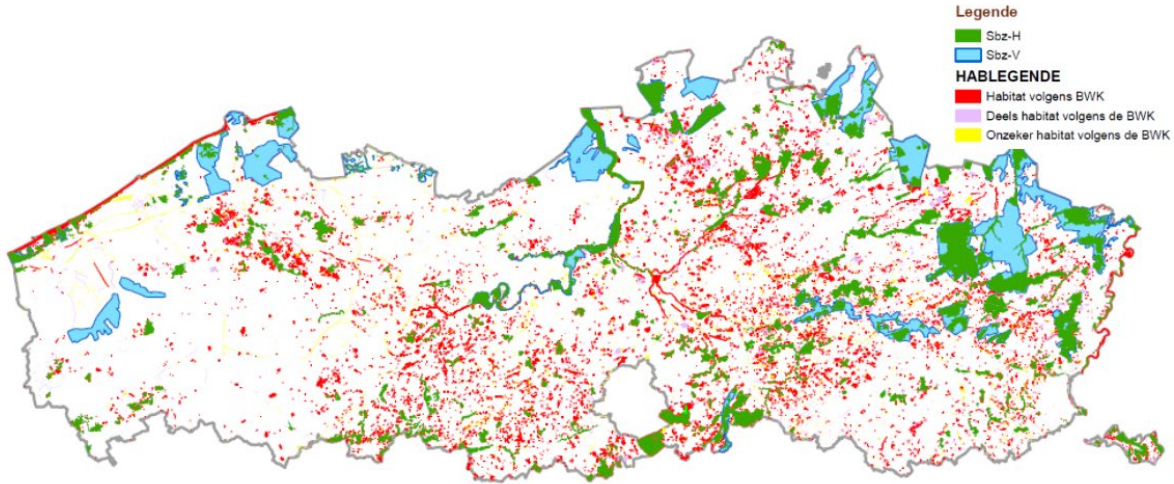
1. INLEIDING

Op 22 juni 2022 heeft de Commissie haar voorstel voor een natuurherstelwet aangenomen, dat in 2020 voor het eerst werd aangekondigd als onderdeel van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 in het kader van de Europese Green Deal.

De EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 stelt vrijwillige doelen om de natuur in de EU te beschermen. Hier wordt benadrukt dat bescherming alleen niet voldoende is, en dat om het verlies aan biodiversiteit om te keren, er veel meer nodig is om de natuur te herstellen. Daarom heeft de Commissie een voorstel gelanceerd voor wettelijk bindende EU-streefcijfers voor natuurherstel om aangetaste ecosystemen te herstellen. Het voorstel van het verslechteringsverbod bevat ook een verslechteringsverbod voor habitats binnen en buiten de Natura 2000 – doelstellingen.

De Vlaamse Regering heeft reeds sinds december 2022 een integraal studievoorbehoud over het ontwerp van Natuurherstelwet gemaakt. De Vlaamse Regering is dan ook niet over één nacht ijs gegaan bij de positiebepaling in dit belangrijke dossier. De Vlaamse Regering heeft aan Deloitte en advocatenkantoor Verhelst een quick scan van de effecten op onder andere landbouw, industrie, hernieuwbare energie en woningbouw gevraagd. In Nederland leidde een ambtelijke verkenning tot gelijkaardige conclusies als de studies van Deloitte en Verhelst.

Vlaanderen stelt vast dat het huidig ontwerp van Natuurherstelwet een disproportionele impact heeft op haar vergunningverlening voor industrie, landbouw, woningbouw, (hernieuwbare) energie en wegeninfrastructuur. Daarmee raakt het huidig ontwerp van Natuurherstelwet aan de strategische belangen van het Vlaamse Gewest. Deloitte merkt dienaangaande op dat de huidige formulering van het toepassingsgebied van het ontwerp van Natuurherstelverordening potentieel een zeer ruim territoriaal toepassingsgebied heeft. Zie hiervoor onderstaande kaart:

Figuur 1 – Habitats binnen en buiten de speciale beschermingszones (SBZ, Natura 2000 zones)

Overigens zijn op deze kaart mogelijke vereiste verbindingen tussen Habitats buiten beschouwing gelaten.

Bovendien blijkt uit een advies van advocatenkantoor Demos dat er onder andere vragen kunnen gesteld worden over de verenigbaarheid van het huidig ontwerp van Natuurherstelwet met het Europeesrechtelijk verankerde evenredigheidsbeginsel en diverse leden van artikel 191 VWEU. Daarnaast stelt Demos zich de vraag of het huidig voorstel van Natuurherstelwet wel over een toereikende rechtsgrond beschikt.

Vlaanderen is derhalve voorstander van een natuurherstelwet waarin bestaande engagementen verder worden uitgewerkt, mits de concurrentiepositie van ondernemingen gevestigd in Vlaanderen en andere kleine, dicht bevolkte lidstaten geen buitenproportionele nadelige effecten ondervindt omwille van een door die Natuurherstelwet aangetast level playing field.

De Vlaamse Regering betreurt ook dat de Europese Commissie in haar Impact Assessment geen rekening heeft gehouden met – per lidstaat, resp deelstaat – de impact van haar voorstel op de economische groei noch een kostenvergelijking voor het gevraagde natuurherstel. De Vlaamse Regering betreurt eveneens dat de Europese Commissie haar impact assessment slechts na de indiening van haar voorstel heeft afgerond. Tot slot had een impact assessment van de Europese Unie ook rekening moeten houden met cumulatieve engagementen die worden aangegaan in het kader van het Europese klimaat- en milieubeleid.

Vlaanderen vraagt daarom aan de overige entiteiten van het federale België om bij standpuntbepaling van België over de voormelde Natuurherstelwet rekening te houden met haar strategische bezorgdheden over het huidig ontwerp van Natuurherstelwet.

////////////////////////////////////

Zuhal DEMIR

Bijlagen

- 1) Quick scan van Deloitte;
- 2) Juridische memo van Verhelst Advocaten;
- 3) Juridische memo van Demos.

